

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА**

**ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМА**

**САДІВНИЦТВО ТА ВИНОГРАДАРСТВО**

**Третього рівня вищої освіти (доктор філософії)**  
**за спеціальністю 203 Садівництво, плодоовочівництво**  
**та виноградарство**

**галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство**

**Кваліфікація: доктор філософії з садівництва,**  
**плодоовочівництва та виноградарства**

**ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ**

Голова Вченої ради

 / Олена НЕПОЧАТЕНКО/

(протокол № 6 від « 31 » травня 2023 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 1 вересня 2023р.

Ректор  / Олена НЕПОЧАТЕНКО/ (наказ

№ 01-069/7 од від « 31 » травня 2023 р.)

Умань 2023р.

## ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Садівництво та виноградарство» є нормативним документом з підготовки фахівців третього рівня вищої освіти, який регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці докторів філософії.

Освітньо-професійна програма спеціальності 203 Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство третього рівня вищої освіти (доктор філософії) розроблена робочою (проектною) групою у складі:

№ п/п	ПІБ	Посада	Науковий ступінь, вчене звання	Підпис
<b>НПП</b>				
1	Заморський Володимир Васильович, <b>гарант</b>	Професор, завідувач кафедри плодівництва та винаградарства	доктор с.- г. н., професор	
2	Мельник Олександр Васильови ч	Професор кафедри плодівництва та винаградарства	доктор с.- г. н., професор	
3	Яковенко Роман Володимирович	Професор плодівництва та винаградарства	доктор с.- г. н., доцент	
<b>Залучені стейхолдери</b>				
№ п/п	ПІБ	До якої групи стейхолдерів належить (здобувач вищої освіти, випускник, роботодавець тощо)	Науковий ступінь, вчене звання (за наявності)	
1	Бублик Микола Олександрович	роботодавець	доктор с.-г. наук, член-кор. НААН	
2	Кондратенко Тетяна Сторівна	роботодавець	доктор с.-г. наук, член-кор. НААН	
3	Трушев Іван	здобувач вищої освіти		

Програма погоджена: на засіданні кафедри плодівництва і виноградарства (протокол № 10 від 12.05.2023 р.); Вченою радою факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин (протокол №6 від 24.05.2023 р.); схвалено Науково-методичною радою університету (протокол № 5 від 30.05.2023 р.).

# 1. Профіль освітньо - наукової програми зі спеціальності

## 203 Садівництво та виноградарство

1– Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Уманський національний університет садівництва; факультет плодовоовочівництва, екології та захисту рослин; кафедра плідівництва та виноградарства
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії Доктор філософії із спеціальності Садівництво та виноградарство
Офіційна назва освітньої програми	Садівництво та виноградарство
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 60 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень, НРК України – 8 рівень
Передумови	Наявність диплома магістра, наявність диплома спеціаліста,
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньо-наукової програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	<a href="http://ects.udau.edu.ua/">http://ects.udau.edu.ua/</a>
2 – Мета освітньої програми	
Створення конкурентоспроможного наукового продукту задля наукового забезпечення розвитку знань, умінь та навичок з садівництва та виноградарства	
3– Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Програма підготовки складається з 5 циклів. Цикл загальної підготовки: гуманітарна підготовка – 16 кредитів ЄКТС (27%); фундаментальна підготовка – 9 кредитів ЄКТС (15%). Цикл професійної підготовки: – 20 кредитів ЄКТС (33%). Цикл вільного вибору студента – 15 кредитів ЄКТС (25%). Практична підготовка – 9 кредитів ЄКТС (15%).
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова, дослідницька та прикладна, базується на сучасних наукових знаннях з плідівництва, виноградарства, наукових дослідженнях, спрямованих на розробку раціональних схем (протоколів) етапності і комплексності проектів з дослідження і вирощування плодкових, ягідних, субтропічних, декоративних культур і винограду.
Основний фокус освітньої програми	Наукові дослідження з новими та удосконаленими, практично спрямованими і цінними теоретичними і методичними результатами.

Особливості програми	<i>Освітня і наукова складові програми</i> реалізуються у невеликих групах дослідників, окремі складові власних наукових досліджень здобувачі зможуть виконувати під час практичних занять з дисциплін професійної підготовки.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Код КВЕД: 01.21 Вирощування винограду; 01.22 Вирощування тропічних і субтропічних фруктів; 01.23 Вирощування цитрусових; 01.24 Вирощування зерняткових і кісточкових культур; 01.25 Вирощування ягід, горіхів, інших плодових дерев і чагарників; 01.27 Вирощування культур для виробництва напоїв; Посади за ДК 003:2010: 1221 Керівники виробничих підрозділів у сільському, лісовому та водному господарствах. 1237 Керівники науково-дослідних підрозділів та підрозділів з науково-технічної підготовки виробництва та інші керівники; 2310.1 – Доцент, докторант. 2310.2. Асистент, викладач вищого навчального закладу. 2112.1 Молодший науковий співробітник, науковий співробітник, науковий співробітник-консультант (галузь аграрні науки і продовольство).
Подальше навчання	Можливість навчатися за програмами на 8-ому (докторському) рівні НРК України у споріднених галузях наукових знань. Освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії (у тому числі і закордоном), що містять додаткові освітні компоненти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання, семінари, самостійна та індивідуальна робота. консультації із викладачами, науково-дослідницька практика.
Оцінювання	Поточний і підсумковий контроль. Підсумкова атестація – захист дисертаційної роботи.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати специфічні проблеми та актуальні наукові завдання у професійній та/або дослідницько-інноваційній діяльності в сфері садівництва та виноградарства, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності	1. ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК3. Здатність розробляти проекти та управляти ними. ЗК4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми садівництва та виноградарства на основі системного наукового та загального культурного світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
Фахові компетентності	СК1. Здатність планувати і виконувати оригінальні дослідження та їх презентувати, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в садівництві та виноградарстві та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях.

	<p>СК2. Здатність застосовувати сучасні методи та інструменти експериментальних і теоретичних досліджень у сфері садівництва та виноградарства, інформаційні технології, методи комп'ютерного моделювання, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній діяльності.</p> <p>СК3. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.</p> <p>СК4. Здатність аналізувати, оцінювати і прогнозувати сучасний стан і тенденції розвитку технологій у садівництві та виноградарстві.</p> <p>СК5. Здатність ініціювати та реалізовувати інноваційні комплексні проекти в садівництві та виноградарстві та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство під час їх реалізації.</p> <p>СК6. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері садівництва та виноградарства, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.</p>
7 – Програмні результати навчання	
<p>РН1. Застосовувати передові концептуальні та методологічні знання з садівництва та виноградарства та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень садівництва та виноградарства, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.</p> <p>РН2. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми садівництва та виноградарства державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.</p> <p>РН3. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.</p> <p>РН4. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з садівництва та виноградарства та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.</p> <p>РН5. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.</p> <p>РН6. Глибоко розуміти та використовувати основні принципи і методи аграрних наук, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері садівництва та виноградарства й у викладацькій практиці.</p> <p>РН7. Розробляти і виконувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають змогу переосмислити існуючі та створити нові цілісні знання та/або професійні практики та розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми у садівництві та виноградарстві з дотриманням норм академічної доброчесності й врахуванням технічних, економічних, правових, екологічних та етичних аспектів.</p> <p>РН8. Викладати спеціальні дисципліни із садівництва та виноградарства у закладах вищої освіти, здійснювати навчально-методичне забезпечення освітнього процесу.</p>	
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Процес навчання забезпечують провідні фахівці кафедр університету.

Матеріально-технічне забезпечення	Наявна матеріально-технічна база, що забезпечує проведення всіх видів лабораторної, практичної, дисциплінарної та міждисциплінарної, науково-дослідницької роботи аспірантів. Обладнані комп'ютерні класи. Функціонують наукові лабораторії проблем оптимізації родючості ґрунту, навчально-наукова лабораторія біоекології, навчальна лабораторія хімії, лабораторія інноваційних технологій зберігання плодів, лабораторія розсадництва, теплиця, дослідні насадження, фруктовосховище.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Навчальний процес забезпечений науково-навчально-методичними комплексами.
<b>9 – Академічна мобільність</b>	
Національна кредитна мобільність	Підвищення рівня кваліфікації на базах: дослідних станцій Національної академії аграрних наук України; Дослідна станція ім. Л.П.Симиренка НААН, с. Мліїв, Городищенський р-н; Національний ботанічний сад ім. М.М. Гришка НАН України, м. Київ; Національний науковий центр «Інститут виноградарства і виноробства ім. В.Є.Таїрова»; Український інститут експертизи сортів рослин(УІЕСР), м. Київ.
Міжнародна кредитна мобільність	Державна вища професійна школа в Плоцьку, Польща; Вроцлавський природничий університет, Польща; Академія імені Якуба з Парадижа в Гожуві Великопольському, Польща; Економічна академія ім. Ценова, Свіштов, Болгарія.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Передбачена можливість навчання іноземних студентів.

## 2. Перелік компонент освітньої частини програми

№ п/п	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
<b>1. Обов'язкові навчальні дисципліни</b>			
<i>Цикл загальної підготовки</i>			
1.1. Дисципліни соціально-гуманітарної підготовки			
ОК 1	Філософія науки	4	екзамен
ОК 2	Іноземна мова в наукових дослідженнях та ділових комунікаціях	6	екзамен
ОК 3	Педагогіка і методи навчання у вищій школі	3	залік
ОК 4	Академічне письмо та оприлюднення наукових результатів	3	залік
<i>Усього</i>		<b>16</b>	
1.2. Дисципліни фундаментальної та природничо-наукової підготовки			
ОК 5	Методологія та організація наукових досліджень в галузі	3	залік
ОК 6	Інформаційні технології в науковій галузі садівництва	3	залік
ОК 7	Дослідна справа у природничих експериментах	3	екзамен
<i>Усього</i>		<b>9</b>	
<i>Цикл професійної підготовки</i>			
ОК 8	Інноваційні технології в садівництві і	4	залік

	виноградарстві		
ОК 9	Сучасні технології садівництва	4	екзамен
ОК 10	Сучасні технології розсадництва	4	залік
ОК 11	Науково-асистенська практика і семінари за спеціальністю	8	залік
<i>Всього обов'язкових дисциплін за циклом професійної підготовки</i>		<b>20</b>	
<b>Разом з обов'язковою частиною</b>		<b>45</b>	
<b>2. Вибіркові навчальні дисципліни</b>			
ВК 1	Загальний обсяг вибірових компонентів*	3	
ВК 2	Загальний обсяг вибірових компонентів	3	
ВК 3	Загальний обсяг вибірових компонентів	3	
ВК 4	Загальний обсяг вибірових компонентів	3	
ВК 5	Загальний обсяг вибірових компонентів	3	
<b>Загальний обсяг обов'язкових компонент</b>		<b>45</b>	
<b>Загальний обсяг вибірових компонент</b>		<b>15</b>	
<b>Загальний обсяг освітньої програми</b>		<b>60</b>	

\* - здобувач вищої освіти здійснює свій вибір згідно «Положення про вибіркові дисципліни в Уманському НУС».

<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/polozhennya-pro-vibir-kovi-disciplini.pdf>

Вибір здійснюється з каталогу елективних (вибірових) дисциплін.

<https://www.udau.edu.ua/ua/for-students/katalog-elektivnix-vibirkovix-disciplin/>

### 2.1. Структурно-логічна схема ОП

I курс	II курс	III курс	IV курс
ОК. 1			ОК 11
ОК. 2	ОК.2		Дослідницька робота і написання дисертаційної роботи
ОК. 3	ОК 4	ОК 11	
ОК. 4	ОК 9		Підготовка дисертаційної роботи до захисту
ОК. 6			
ОК 7			
ОК 8			
ОК 9			
ОК. 10			
Дослідницька робота і написання дисертаційної роботи			Захист дисертаційної роботи

### **3. Форма атестації здобувачів вищої освіти**

В процесі підготовки докторів філософії спеціальності 203 «Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство» використовують дві форми атестації: проміжну та підсумкову.

Атестація за теоретичним модулем передбачає складання іспитів відповідно до навчального плану підготовки докторів філософії за спеціальністю 203 «Садівництво та виноградарство».

Технологія проміжної атестації включає наступні етапи:

- розробка теоретичних питань науково-аналітичного характеру;
- проведення контролю;
- перевірка виконаних завдань;
- усне обговорення письмових відповідей на теоретичні питання, творчі завдання, відповіді на додаткові запитання членів екзаменаційної комісії;
- оцінювання ступеня досягнення кінцевих цілей теоретичної підготовки аспірантів відповідно до об'єктивних критеріїв.

Науково-дослідницький модуль передбачає проведення поточної атестації аспірантів раз на рік та звітування на засіданні кафедри двічі на рік. Метою проміжної атестації є контроль за виконанням індивідуального плану науково-дослідницького пошуку та дотриманням графіку підготовки результатів науково-дослідницької роботи

Підсумкова атестація здійснюється за двома напрямками:

1) оцінювання рівня теоретичної та практичної фахової підготовки - комплексний підсумковий іспит за спеціальністю 203 «Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство», який складається з виконання теоретичних і практичних (аналітичних) завдань.

2) встановлення відповідності рівня науково-дослідницької підготовки вимогам, що висуваються до доктора філософії в галузі сільськогосподарських наук за спеціальністю 203 «Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство» - захист результатів науково-дослідницької роботи, які представлені у вигляді дисертації. На дисертаційну роботу доктора філософії в галузі сільськогосподарських наук за спеціальністю 203 «Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство» покладається основна дослідницька і фахова кваліфікаційна функція, яка полягає у здатності пошукача ступеня доктора філософії вести самостійні наукові дослідження, вирішувати прикладні завдання, здійснювати їхнє узагальнення у вигляді власного внеску у розвиток сучасної науки і практики. Вона є результатом самостійної наукової роботи аспіранта і має статус інтелектуального продукту на правах рукопису.

Підсумкову атестацію у вигляді прилюдного захисту дисертації здійснює спеціалізована вчена рада. Підсумкова атестація аспірантів, що повністю виконали ОНП підготовки докторів філософії в аспірантурі Уманського національного університету садівництва за спеціальністю 203 «Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство» завершується присудженням наукового ступеня «доктор філософії» в галузі сільськогосподарських наук за спеціальністю 203 «Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство» з врученням диплому встановленого зразку про рівень освіти та кваліфікацію. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктор філософії повинна мати обсяг основного тексту 4,5-7 авторських аркушів, оформлених відповідно до вимог, установлених МОН. Один авторський аркуш дорівнює 40 тис. друкованих знаків, враховуючи цифри, розділові знаки, проміжки між словами, що становить близько 24 сторінок друкованого тексту при оформленні дисертації за допомогою комп'ютерної техніки з використанням текстового редактора Word: шрифт - Times New Roman, розмір шрифту - 14 pt



4.1. Матриця відповідності визначених стандартом компетентностей дескрипторам НРК

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11
ЗК 1	+										
ЗК 2	+			+	+	+	+				
ЗК 3	+						+	+	+	+	
ЗК 4			+				+				+
ЗК 5		+									
ЗК 6		+					+				
ЗК 7					+		+	+	+		
ЗК 8			+							+	
ФК 1								+		+	
ФК 2			+		+	+	+				
ФК 3							+	+			
ФК 4					+				+	+	
ФК 5			+						+	+	
ФК 6			+								+
ФК 7	+				+						
ФК 8					+			+			+
ФК 9							+	+	+	+	+
ФК 10		+		+							

4.2. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11
ПР 1	+								+		
ПР 2					+		+	+			
ПР 3	+			+	+						+
ПР 4					+	+	+			+	
ПР 5			+								
ПР 6									+		+
ПР 7					+					+	
ПР 8					+					+	
ПР 9		+					+				
ПР 10										+	+
ПР 11			+						+	+	+
ПР 12			+		+						+
ПР 13								+			
ПР 14		+	+								
ПР 15					+		+				
ПР 16			+	+							+
ПР 17								+		+	